

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2019 ел, 6 февраль

г.Казань

КАРАР

№ 74

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы территориясендә «Чирмешән» комплекслы юнәлешле төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигый тыюлыгын оештыру турында»

«Аеруча саклана торган табигать территорияләре турында» 1995 елның 14 мартындагы 33-ФЗ номерлы, «Хайваннар дөнъясы турында» 1995 елның 24 апрелендәге 52-ФЗ номерлы федераль законнар, Россия Федерациясе Су кодексы һәм Татарстан Республикасы Экология Кодексы нигезендә, биологик төрлелекне саклау, әйләнә-тирә мохиткә хужалык һәм башка эшчәнлекнең тискәре йогынтысын булдырмау, Нурлат муниципаль районында уникаль ландшафт комплексларын саклау максатларында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасының Биология ресурслары буенча дәүләт комитетының Нурлат муниципаль районы территориясендә гомуми мәйданы 2 344 гектар булган «Чирмешән» комплекслы юнәлешле төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигый тыюлыгын оештыру турындагы тәкъдимен кабул итәргә.

2. Карарга теркәлгән түбәндәгеләрне расларга:

«Чирмешән» комплекслы юнәлешле төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигый тыюлыгын турында нигездәмәне;

«Чирмешән» комплекслы юнәлешле төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигый тыюлыгы чикләрен.

3. «Чирмешән» комплекслы юнәлешле төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигый тыюлыгы режимының чикләре һәм үзенчәлекләре икътисади һәм социаль үсеш планнары һәм перспективаларын эшлэгәндә, территорияль планлаштыру документларын әзерлэгәндә, жирләрне инвентаризациялэгәндә исәпкә алына.

4. Татарстан Республикасының Биология ресурслары буенча дәүләт комитетына:

Татарстан Республикасының Махсус сакланыла торган табигать территорияләре дәүләт реестрына тиешле үзгәрешләр кертү турында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары проектын Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына тәкъдим итәргә;

билгеләнгән тәртиптә «Чирмешән» комплекслы юнәлешле төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать тыюлыгы чикләре турындагы мәгълүматларны «Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенен Федераль кадастр палатасы» федераль дәүләт бюджет учреждениесене Татарстан Республикасы буенча филиалына бирүне тәмин итәргә.

5. Бу карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасының Биология ресурслары буенча дәүләт комитетына йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин

«Чирмешән» комплекслы юнәлешле төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать
тыюлыгын оештыру һәм аның чикләре турында
нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. «Чирмешән» комплекслы юнәлешле төбәк әһәмиятендәге дәүләт табигать тыюлыгы (алга таба – тыюлык) уникаль су-сазлык комплексын саклау, Татарстан Республикасы Кызыл китабына кертелгән үсемлекләр һәм хайваннарның су һәм су яны төрләрен саклау максатыннан барлыкка килгән төбәк әһәмиятендәге аеруча саклана торган табигый территория булып тора.

Тыюлык Нурлат муниципаль районы территориясендә урнашкан һәм гомуми мәйданы 2 344 гектар тәшкил итә.

1.2. Тыюлык Татарстан Республикасының табигый-тыюлыклар фонды составына керә.

Тыюлык чикләре жирлектә тыюлыкны махсус саклау режимын кыскача тасвирламасы һәм аның чикләре схемасы белән махсус мәгълүмати билгеләр белән билгеләнә.

1.3. Тыюлык Татарстан Республикасының Биология ресурслар буенча дәүләт комитеты (алга таба – Комитет) карамагында.

Комитет урнашкан урын: Татарстан Республикасы, Казан ш., Кәрим Тинчурин ур., 29 йорт.

2. Тыюлык эшчәнлеген оештыру Комитетының төп бурычлары

2.1. Тыюлык эшчәнлеген оештыру Комитетының төп бурычлары булып түбәндәгеләр тора:

уникаль су-сазлык комплексын саклау;

Татарстан Республикасы Кызыл китабына кертелгән үсемлекләр һәм хайваннарның су һәм су яны төрләрен саклау.

3. Тыюлык эшчәнлеген оештырганда Комитет функцияләре

3.1. Комитет тыюлык эшчәнлеген оештыру буенча үзенә йөкләнгән бурычлар нигезендә түбәндәге төп функцияләргә гамәлгә ашыра:

тыюлык территориясендә хайваннар дөньясы объектларын һәм аларның яшәү тирәлеген саклау, яңадан торгызу һәм куллану өлкәсендә федераль дәүләт күзәтчелеген гамәлгә ашыра;

төбәк әһәмиятендәге аеруча саклана торган табигать территорияләрен саклау һәм куллану өлкәсендә төбәк дәүләт күзәтчелеген гамәлгә ашыра;

юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданныр тарафыннан тыюлыкны махсус саклау режимының әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән үтәлешен тәәмин итә; тыюлык территориясендә фәнни-тикшеренү эшләрен уздыруга ярдәм итә; тыюлык территориясендә экологик агарту һәм танып белү туризмын үстерүне тәәмин итә;

тыюлык территориясендә административ хокук бозуларны профилактикалау буенча чаралар күрә, шул максатларда башка табигать саклау органнары белән хезмәттәшлек итә;

тыюлык территориясендә чикләнгән табигать саклау чараларын кертү һәм юкка чыгару турында законнарда билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр кертә;

барлык хакимият органнарында, шул исәптән суд органнарында һәм оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә оешмаларда тыюлык мәнфәгатьләрен чагылдыра;

тыюлыкның функциональ эшчәнлегә нәтижеләрен яктырту мәсьәләләре буенча массакүләм мәгълүмат чаралары белән хезмәттәшлек итә;

үз компетенциясе кысаларында Россия Федерациясе законнары нигезендә бүтән функцияләрне башкара.

4. Тыюлыкны махсус саклау режимы

4.1. Тыюлык территориясендә тыюлыкның сакланышын бозуга китерә торган теләсә нинди эшчәнлек тыелган, шул исәптән:

язгы ау, санын жайга салу һәм фәнни-тикшеренү эшчәнлеген, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру максатындагы аудан гайре;

рекреацион эшчәнлекне гамәлгә ашыру (шул исәптән Комитет тарафыннан махсус бирелгән ял итү урыннарын оештыру һәм учаклар ягу);

тыюлык эшчәнлегә белән бәйле булмаган биналар һәм корылмалар, торак һәм хужалык объектларын төзү (Степноозерск нефть ятмаларын эксплуатацияләү һәм аларга хезмәт күрсәтү максатыннан гамәлдәге лицензияләр һәм рөхсәтләр нигезендә эшчәнлек алып барудан тыш);

картайган һәм куышланган агачларны юк итү;

яндыра башлау, үсемлекләрне яндыру;

су объектларының яр буе саклау полосалары чикләрендә һәм хайваннар дөньясы объектларының яшәү тирәлегә сыйфатында аеруча кыйммәтле булган участокларда тростникны юк итү һәм әзерләү;

ау һәм балыкчылык объектларына кертелмәгән хайваннарны, шулай ук Татарстан Республикасы Кызыл китабына кертелгән, сирәк очрый торган һәм юкка чыгу куркынычы янаган хайваннарны, үсемлекләрне һәм гөмбәләрне табу;

ояларны, өннәрне, башка ышык урыннарны юк итү, шулай ук кыргый хайваннарны борчуга китерүче гамәлләр;

агу химикатлары, минераль ашламалар, үсемлекләрне яклауның химик чараларын һәм үсеш стимуляторларын куллану, шулай ук агу химикатлары, минераль ашламалар, тирес һәм ягулык-майлау материаллары урнаштыру һәм складлау;

житештерү һәм куллану калдыкларын, радиоактив, химик, шартлаткыч, токсинлы, агулаучы һәм агулы матдэләр урнаштыру объектларын төзү;

су объекты ярларында автотранспорт чаралары һәм авыл хужалыгы техникасы юу;

уртак кулланылыштагы юллардан тыш автототранспорт чаралары йөрү һәм туктау, моның өчен махсус каралган урыннардан тыш (тыюлык чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре хужалары һәм кулланучылары, шулай ук махсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан транспорт чараларын куллану белән бәйле очрақлардан тыш);

аншлаглар, шлагбаумнар, стендлар, чик баганалары һәм башка мәгълүмати билгеләр һәм тыюлык территориясендә экологик сукмақлар, төзелмэләр һәм корылмалар жиһазландырылган күрсәткечләр юк итү һәм зыян китерү, агачларда язулар һәм билгеләр төшерү;

Россия Федерациясе Су кодексының 44 статьясындагы 2 һәм 3 пунктларда санап үтелгән су объектларына агынты суларны һәм (яки) дренаж суларны агызу;

бу территориянең экологик кыйммәтен киметүгә яки саклана торган хайваннар һәм үсемлекләр дөньясы объектларына һәм аларның яшәү тирәлегенә зыян китерә торган табигый комплексның экологик тигезлеген бозуга китерә торган эшчәнлекнең башка төрләре.

4.2. Тыюлык территориясендә Комитет белән килешү буенча рөхсәт ителә:

төзелеш, шәхси торақ төзелеше, бакчачылык һәм яшелчәчелек өчен жир кишәрлекләре бирү;

магистраль юллар, торба үткәргечләр, электр тапшыру линияләрен төзү.

4.3. Тыюлык территориясендә рөхсәт ителә:

моның өчен махсус билгеләнгән урыннарда терлек чалу һәм су эчерү;

гамәлдәге законнар нигезендә һавәскәр һәм спорт балыкчылыгы;

янгын куркынычсызлыгын тәмин итү һәм тыюлык территориясенен санитар үзенчәлекләрен саклау өчен кирәкле янгынга каршы, санитар-сәламәтләндерү һәм башка профилактик чаралар үткәрү;

тыюлык территориясендә урнашкан линияле объектларны, бүлөп бирелгән полосаларны һәм юл бие полосаларын капитал ремонтлау һәм ремонтлау, карап тоту;

тыюлыкны махсус саклау режимы белән тыелмаган дару үләннәрен гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә үз ихтыяжлары өчен жыю;

фәнни тикшеренүләр үткәрү, шул исәптән экологик мониторинг максатларында;

экологик туристлыкны үстерү кысаларында рекреацион эшчәнлекне гамәлгә ашыру (шул исәптән Комитет тарафыннан махсус билгеләнгән урыннарда ял итү урыннарын оештыру һәм әлеге учаклар ягу);

Степноозерск нефть ятмалары чикләрендә нефть чыгару объектларын эксплуатацияләү, реконструкцияләү һәм капитал ремонтлау;

халыкны хужалык-эчә торган су белән тәмин итү максатларында жир асты суларын геологик өйрәнү, разведкалау һәм чыгару, жир асты суларының су алу жайланмалары, шул исәптән кирәкле инфраструктура (су эзерләү станцияләре, суүткәргечләр, күтәрү станциясе, резервуарлар);

хайваннар дөньясы объектлары санын жайга салу буенча чаралар, шул исәптән ау ресурсларына кертелгән;

тыюлыкны саклау максатларына каршы килми торган, су йөзүче һәм су кошларына зыян китерми торган һәм әлеге табигый комплексның экологик характеристикаларын сакларга һәм булышлык күрсәтергә мөмкинлек бирә торган башка эшчәнлек.

4.4. Тыюлык территориясендә рөхсәт ителгән хужалык эшчәнлегә тыюлыкны махсус саклауның билгеләнгән режимы һәм Россия Федерациясә Хөкүмәтенен «Житештерү процессларын башкарганда, шулай ук транспорт магистральләрен, торбаүткәргечләрне, элементә һәм электр тапшыру линияләрен файдаланганда, заказникны һәм житештерү процессларын тормышка ашырганда, хайваннар дөньясы объектларының үлүен булдырмау таләпләрен раслау турында» 1996 ел, 13 август, 997 нче карары белән расланган Житештерү процессларын башкарганда, шулай ук транспорт магистральләрен, торбаүткәргечләрне, элементә һәм электр тапшыру линияләрен файдаланганда, заказникны һәм житештерү процессларын тормышка ашырганда, хайваннар дөньясы объектларының үлүен булдырмау таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.5. Тыюлык территориясендә линия объектларын реконструкцияләү һәм капитал ремонтлау Россия Федерациясә законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.
